

HEGYALJAI KISS GÉZA

ADY ENDRE ISMERETLEN LEVELE

Kedves Fiam!

Ady Endre nem akárcikinek írja azt, hogy Fiam s ha azt írja, akkor abban lenni kell valaminek az apa és a fiú egymáshoz való viszonyából. Örömmel olvasom a leveledből, hogy figyelemmel kísértél engem az első vers óta, amit tőlem olvastál. Magam is szeretem egy író emelkedését figyelni. Ezt nevezem élvezetnek. Külön örülök annak, hogy Móricz Zsigmondot édesapáddal együtt figyeled, mert Zsigánk minden figyelmet megérdemel. Verses könyvedet egy megjegyzéssel köszönöm meg neked. A címe jó: A mi szerelmünk. A ti szerelmetek. De a terjedelme kicsiny. A legközelebbi könyved legalább hat ív legyen! Szívesen köszönt a patakiakkal együtt

Ady Endre

Címzés:

Kiss Géza

Mád

Zemplén megye.

A levél eredetije Eperjesen maradt. A levélen nincs keltezés. A verseskönyvem és a leveletem 1914. márc. 21-én küldtem el Ady Endre szerkesztő úrnak Bpest IX. Lónyai-u. 18. Nyugat szerkesztősége. Válaszát azutáni napokban írta, a bélyegzőn olvasható volt: márc. 31. A levelet apám bontotta fel, örült, hogy a fia olyan két íróval levelezik, amilyen Móricz Zsigmond és Ady Endre. Ápr. 3-án mentem haza Mádra, húsvéti vakációra, a levelet ott találtam. Meghallgattam Ady tanácsát, a legközelebbi verseskönyvem valóban hat ív volt: Szív a szívnek, Ungvár 1918.

Hegyaljai Kiss Géza

DR. HEGYALJAI KISS GÉZA

BARÁTI SZÓ MÓRICZ ZSIGMONDRÓL

Melegsívű ember volt Móricz Zsigmond, természeténél fogva hajlamos a barátságra. Mondta és leírta azt a szót: barátom, de érezte is a barátság szíves érzéseit. Ha röviden ír, akkor is megérik a szíve heve az egyszerű sorokon. Példa erre az a levele, amit akkor írt nekem, mikor *Kossu.h* című könyvemét megküldöm neki meleghangú ajánlással. Válasza csak ennyi:
Bpest, 1930 IV. 13.

Kedves barátom! Kossuth-könyvedet nagy örömmel már el is olvastam, sőt már azon melegiben meg is írtam egy cikket Kossuthról máj. 16-ra. A könyvhöz gratulálok, tiszta, neves, igazságos. Szíves szeretettel üdvözöl igaz híved: Móricz Zs. —

Örülöm kellett e sorok nyomán, hogy a mi nagy írónkat egy lelkes írás megírására ihlette a neki küldött könyvem.

Barátainak tartotta a pataki ifjúság vezetőit. Így ír:

Kedves Ifjú Barátaim! A szíves meghívást köszönöm. Egyelőre nem megyek felolvasni. Nem, mert még nem elég hosszú és nem elég fehér a szakállam ahhoz, hogy Patakon büszkén mutassanak rám ujjal: — Ez is a mi fiunk! — Régi melegséggel küldöm köszöntésemet Pataknak, iskolánknak és az ifjúságnak: Móricz Zsigmond.

Diákkoromban többször írtam Móricz Zsigmondról. Nagynak tartottam. Ami Ady versben, az Móricz prózában. Feltűnése után pár évvel azt vártam a magyar közönségtől, hogy úgy tartsa számon, mint egyik legnagyobbunkat. Ezt írom:

„Legújabb regény- s novellairodalmunk legzseniálisabb alakja Móricz Zsigmond. Sokszor beállították már a magyar parasztot, egyik-másikról azt hittük tökéletesen, de így még nem. Ennyire vérből-húsból kimintázva még soha. Hogy annak alakja, érzése, gondolkozása, beszéde olyan plasztikusan emelkedjék ki a betűből, arról nem is álmodtunk, míg Móricz kivételes talentuma példát nem mutatott rá. Annyira ismeri a magyar parasztot, annyira beleéli magát alakjába, mint soha magyar író. Mestere a milieu-festésnek, mesterien tüntet fel, hogy az ember mennyire belenőtt környezetébe, mennyire abból fakad hangulata, cse-